Mwananchi Uk.8, Julai 1, 2021

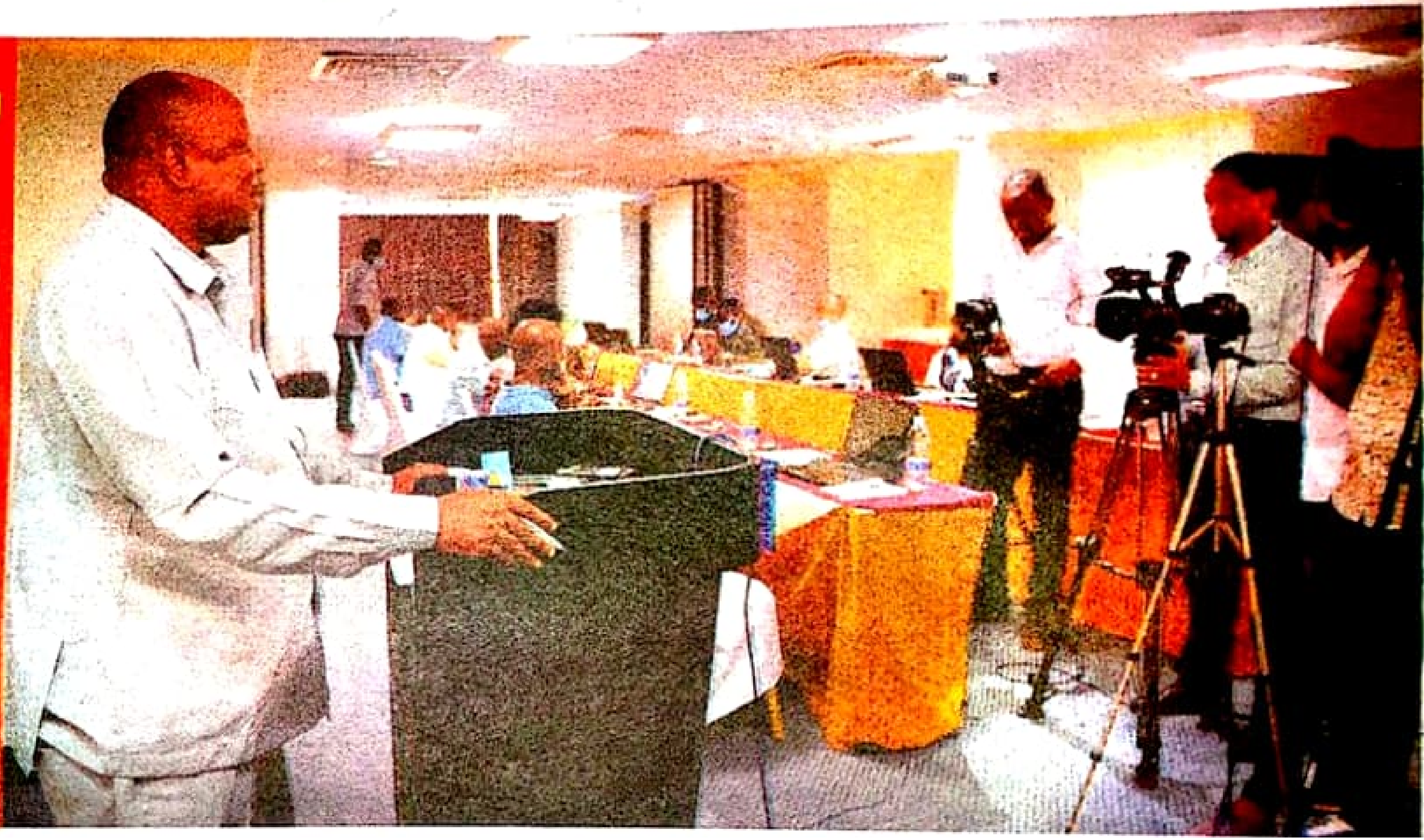

UVUVI: MALI YETU

Mkurugenzi wa Idara ya Uvuvi, Emmanuel Bulayi akizungumza na waandishi wa habari katika mkutano wa usimamizi wa rasilimali za uvuvi za Ziwa Victoria jana jijini Dar es Salaam. **Picha na Sunday George**

Scanned with CamScanner

Rukhsa kuanzia nyungu nyumbani kisha hospitalini

Na Mwandishi Wetu

WIZARA ya Afya, Maendeleo ya Jamii, Jinsia, Wazee na Watoto, imewaruhusu watu wanaojihisi kuugua corona watumie 'nyungu' huku wakjwa na hatua zaidi ya kuhamia hospitalini.

Mkurugenzi wa Tiba wa Wizara hiyo, Dk. Leonard Subi, aliiambia Nipashe juzi kuwa hatua ya kuwahi hospitalini ina tafsiri pana kitabibu, kwa sababu inamnusuru mgonjwa kabla hajafikia hatua mbaya, ambayo kimsingi si salama kwa anayeugua.

"Unapoonyesha una dalili usipoteze muda, ukija hospitali umechelewa inakuwa ni ngumu sana kukurudisha katika hali yako, tuliona katika wimbi la pili watu wanakuja kwa kuchelewa.

"Usikae tu nyumbani na kupiga nyungu, piga nyungu ukiwa na afya njema, lakini ukiona kama umeanza kupata dalili tafadhali sana fika usisubiri mpaka ushindwe kupumua," alisema.

Akizungumza na Nipashe ofisini kwake mkoani Dodoma, Dk. Subi, alisema nchini kuna dawa za asili na wanaziamini, lakini zinategemea na wakati wa kutumia.

"Dawa ya asili lazima ujue unaitumia wakati gani na inakusaidiaje, using'ang'anize wakati kuna wataalamu na wanasayansi wapo. Tanzania tumesema tiba asili tutaendelea nazo, lakini kuzifanyia utafiti tujue tiba gani ni nzuri na inaleta matunda gani," alisisitiza Dk. Subi.

Anafafanua zaidi kuwa, magonjwa mengi ya virusi huwa hayana dawa ya moja kwa moja na kwamba nyingi ni kinga yako ya mwili inavyoweza kukusaidia kukabiliana na magonjwa.

"Lakini tunasisitiza watu kuwahi katika vituo vya kutolea huduma, watu walikuwa wakichelewa. Tunaendelea kusisitiza watu wawahi katika vituo vya afya kupata huduma na wataalamu wa afya siyo kwingineko, wataalamu kila siku wanaonana na wagonjwa, kwa hiyo tusiangalie mitandao ya kijamii ikaanza kukufundisha ukapotea," alionya.

Alisema wanaendelea kuimarisha wataalamu wao ili kuhakikisha wanakuwa imara katika mapambano dhidi ya ugonjwa huu.

Alisema suala hilo linaenda sambamba na kuhakikisha katika maeneo yote muhimu kama vituo vyote vya huduma kwenye maeneo ya mipakani.

"Tunakuwa na rasilimali ya kutosha katika kukabiliana na ugonjwa huu, lakini tunashukuru kwamba utaratibu huu siyo katika ngazi ya taifa tu pia katika ngazi ya mikoa," alisema.

Dk. Subi alisisitiza maeneo yote ya umma na binafsi katika makanisa na misikiti watu watumie vipukusi ili kujikinga na kuenea kwa maradhi hayo.

"Usikose kufuatilia mahojiano maalum ya Nipashe na Dk. Subi katika toleo letu la kesho.

Katibu Mkuu Wizara ya Mifugo na Uvuvi, Prof. Elisante Ole Gabriel, akizungumza katika hafla ya kuwatambua wazalishaji bora wa maziwa ya ng'ombe, jijini Dar es Salaam jana. **PICHA: MIRAJI MSALA**

Mtihani samaki wa Magufuli

Na Waandishi Wetu

WAKATI upande wa utetezi ukisubiri kutekelezwa kwa hukumu ya serikali kulipa fidia ya mabilioni ya shilingi kutokana na kukamata meli ya Tawariq 1 iliyokuwa na samaki mwaka 2009, maarufu Samaki wa Magufuli, serikali imesema inafikiria kuiuza meli hiyo kama chuma chakavu.

Meli hiyo iliyodaiwa kuwa na thamani ya Dola za Marekani 2,300,000 na samaki wenye thamani ya Sh. bilioni 2.074, ilikamatwa Machi 8, 2009 na boti ya askari wa doria wa Tanzania, Afrika Kusini na Botswana. Ilidaiwa leseni waliyokuwa nayo ilikuwa imemaliza muda wake Desemba Mosi, 2008.

Wiki iliyopita, Nipashe ilimtafuta Waziri wa Katiba na Sheria, Profesa Palamagamba Kabudi, kuzungumzia suala hilo na alisisitiza utekelezaji wa hukumu iliyotolewa na mahakama unafanywa na Wizara ya Mifugo na Uvuvi.

Akizungumza na Nipashe kuhusu suala hilo jana, Waziri wa Mifugo na Uvuvi, Mashimba Ndaki, alisema:

"Ile meli bado iko pale ilipowekwa na 'actually' imeziba nafasi. Sisi tulianza kufikiria tuiuze kama chuma chakavu kwa sababu imeziba nafasi ambayo meli zingine zinaweza kuwekwa pale.

"Kwa ufafanuzi zaidi wa suala lenyewe, ninaomba nipate muda zaidi nione hatima ya serikali kupata fedha kwa maana tupige bei kama chuma chakavu ile meli iachie nafasi. Kwa hiyo, lile suala ni kama limeisha lakini bado halijaisha."

Machi 2017 kampuni ya uwakili iliyokuwa inawatetea 'Wachina wa Samaki wa Magufuli', ilitarajiwa kwenda Mahakama ya Kimataifa ya Bahari kujua hatima ya madai yao ya meli ya Tawariq 1 yenye thamani ya Dola za Marekani 2,300,000 na zaidi ya Sh. bilioni mbili za samaki endapo hukumu haitatekelezeka.

Kampuni hiyo ilikusudia kuchukua uamuzi huo endapo hukumu iliyotolewa na Mahakama ya Hakimu Mkazi Kisutu Agosti, mwaka 2014 haitatekelezeka.

Hatua huyo imefikiwa kutokana na uamuzi uliotolewa na Mahakama Kuu kwamba suala hilo lirudi Mahakama ya Kisutu ambako amri ya kurejeshewa vitu hivyo ilitolewa.

MAHAKAMA KUU

Uamuzi wa kuwataka wadai kudai utekelezaji wa hukumu ya Mahakama ya Kisutu ulitolewa na Jaji Munisi kutokana na hoja za Jamhuri.

Aliyekuwa Wakili wa Serikali Mkuu, Timon Vitalis katika hoja za pingamizi alidai Mahakama Kuu Kanda ya Dar es Salaam haiwezi kusikiliza maombi ya 'Wachina wa Samaki wa Magufuli' ya kutaka kurejeshewa meli yao iliyozama na samaki kwa sababu amri ya kurejeshewa ilitolewa Mahakama ya Hakimu Mkazi Kisutu.

Upande huo wa Jamhuri ulidai mwombaji katika maombi hayo ambaye ni Mkurugenzi wa Kampuni ya Tawariq, Said Mohammed, hana sifa ya kukabidhiwa mali hiyo, hivyo waliomba mahakama itupilie mbali maombi ya kutaka kurejeshwa meli ya Tawariq 1 na zaidi ya Sh. bilioni mbili za tani 296.3 za samaki.

Maombi hayo yalitokana na kesi iliyokuwa inawakabili Nahodha wa Meli, Hsu Chin Tai na Wakala wa Meli ya Tawaliq 1, Zhao Hanquing.

Wachina hao walikuwa wakikabiliwa na mashtaka ya uvuvi haramu katika Ukanda wa Uchumi wa Bahari ya Tanzania.

Vitalis alidai haiwezekani maombi hayo yapelekwe Mahakama Kuu kwa sababu Mahakama ya Kisutu ilishaamuru mali akabidhiwe mshtakiwa wa kwanza aliyekuwa kapteni wa meli hiyo.

Alidai Mahakama ya Rufani ilishafuta mwenendo wa kesi ya msingi wa Mahakama Kuu, hivyo maombi hayo ni batili na hayawezi kusikilizwa na kutolewa amri mbili katika mahakama mbili zinazohusu kitu kimoja.

Mdai katika maombi alikuwa ni mwajiri wa Wachina hao, Said Mohammed, akiwakilishwa na Mawakili Kapteni Ibrahim Bendera na John Mapinduzi.

Mawakili hao walifungua kesi hiyo kwa hati ya dharura dhidi ya Mkurugenzi wa Mashtaka (DPP), wakidai Meli ya Tawariq 1 yenye thamani ya Dola za Marekani 2,300,000 na Sh. 2,074,249,000 ambazo ni gharama za samaki zilizofanyiwa uthamini Oktoba Mosi 2009.

Meli hiyo ilifanyiwa uthamini mwaka 2008 na kuonyesha kwamba thamani yake ni Dola 2,300,000. Ripoti hiyo ilitolewa na Kampuni ya Cambodia Shipping Services Ltd.

Akijibu hoja za Jamhuri, Kapten Bendera alidai kuwa waliwasilisha maombi hayo mahakamani hapo kwa sababu Mahakama ya Kisutu ilikataa kurejesha mali hizo kwa mshtakiwa wa kwanza.

Kapteni Bendera alidai waliwasilisha maombi hayo Mahakama Kuu kwa sababu vielelezo vilitolewa katika mahakama hiyo wakati wa usikilizwaji wa kesi ya msingi.

MAHAKAMA YA KISUTU

Agosti mwaka 2014, Mahakama ya Hakimu Mkazi Kisutu iliwaachia huru washtakiwa katika kesi ya 'Samaki wa Magufuli' na kuamuru Jamhuri iwarejeshee vitu vyao, ikiwamo meli ya Tawariq 1.

Washtakiwa hao waliachiwa kwa mara ya pili – mara ya kwanza waliachiwa na Mahakama ya Rufani Machi 28, 2014, lakini walikamatwa tena na kushtakiwa upya kwa mashtaka hayo hayo yaliyofutwa.

Septemba Mosi, 2014, wadai waliwasilisha barua mbele ya Msajili wa Mahakama hiyo wakiomba mahakama iwarejeshee vielelezo vilivyotolewa mahakamani wakati kesi namba 38 ya mwaka 2009 mbele ya Jaji Radhia Sheikh ilipokuwa ikisikilizwa.

Barua hiyo ilivitaja vielelezo hivyo kuwa ni meli ya uvuvi Tawariq 1 pamoja na Sh. 2,074,249,000 za tani 296.3 za samaki walizokuwa nazo washtakiwa ambavyo vilitolewa Oktoba Mosi, 2009 mbele ya Jaji Sheikh.

UFAFANUZI KISHERIA

Jana, Wakili Reuben Simwanza aliiambia Nipashe kuwa endapo upande wa Jamhuri unashindwa kutekeleza amri ya mahakama ya kurejesha vielelezo kwa mshtakiwa wa ama washtakiwa walioshinda kesi, hatua ya kwanza ya kuchukua ni kuandika barua kwa 'incharge' wa mahakama husika.

Kama barua imeandikwa ikakumbushia na hakuna utekelezaji wowote, wahusika ama wadai wa vielelezo hivyo wanapaswa kuchukua hatua ya pili ambayo ni kuishtaki Jamhuri ama Ofisi ya DPP kwa kukaidi amri ya mahakama.

Scanned with CamScanner

Wakulima mwani waiangukia serikali upatikanaji wa sok

WAKULIMA wa zao la mwani, Kisiwani Pemba, wameiomba serikali kuingilia kati upatikanaji wa soko la zao hilo.

Wamesema kwa klufanya hivyo kutawasaidia kuwanusuru na hali ngumu ya maisha wanayokabiliana nayo kutokana na wanunuzi kusitisha ununuaji zao hilo.

Hayo yalibainishwa na wanakikundi cha Muungano kilichopo Shehia ya Makangale, Wilaya ya Micheweni, Mkoa wa Kaskazini Pemba, alipozungumza na Mkurugenzi wa Chama cha Waandishi wa Habari Wanawake Tanzania (TAMWA) Zanzibar, Dk. Mzuri Issa, alipowatembelea ili kukagua maendeleo ya kikudi hicho.

Haji Hamad Haji ambaye ni miongoni mwa wanakikundi, alisema licha ya wananchi wengi Zanzibar kuhamasika kuzalisha kwa wingi zao hilo, lakini kukosekana kwa soko kunazidi kudumaza hali zao.

"Ukija vijijini watu tunateseka sana na zao hili, migongo imevunjika kwa kuzalisha mwani lakini manufaa hakuna, sasa hivi tumevuna tumebaki kuuweka ndani kutokana na kukosa wa kumuuzia," alisema

Aliongeza kuwa changamoto hiyo inatokana na wananchi kukosa taaluma zaidi ya namna ya kusarifu mwani kwa matumizi mengine, jambo ambalo linasababisha wengi kutegemea njia moja ya uuzaji bila kuwa na mbadala wake.

Naye, Mwenyekiti wa kikundi hicho, Time Ismail Ali, alisema tangu wanunuzi wasitishe kununua zao hilo ambalo kwa kiwango kikubwa linazalishwa na wanawake, limesababisha familia nyingi kukumbwa na hali ngumu ya maisha.

"Kusema ukweli soko la mwani limetuathiri sana wakulima hapa Makangale hususan wanawake kwa kuwa wengi hiki ndicho kilimo chetu. Tulikuwa tukipata angalau fedha kidogo ya kujikimu na familia zetu, lakini hali imekuwa tofauti tangu kampuni zisitishe kununua mwani. Tunavuna sana lakini upo ndani unaoza hatuna pa kupeleka," alisema.

Kutokana na hilo, aliiomba serikali kusaidia kumaliza changamoto hiyo ili hali iendelee kwa kuwa hivyo inahatarisha kutokea madhara zaidi kwa wananchi wanaotegemea zao hilo.

"Tunaiomba serikali kama ilivyofanya katika karafuu basi ituangalie na wakulima wa mwani kwa kuwa hali ni mbaya kwa sasa, tunatumia nguvu nyingi kuzalisha, lakini ikifika wakati wa kuuza wateja hakuna kama ambavyo ili sasa na hata mteja akipatikana bei ya bado ni ndogo ikilinganishwa na gharan za uzalishaji," alisema.

Awali, Mkurugenzi wa TAMWA Zanzib Dk. Mzuri aliwataka wakulima hao kutoka tamaa na uzalishaji ili kujiendeleza kichu licha ya changamoto zinazowakabili.

"Kikubwa tuendelee na uzalisha tusirudi nyuma kwa kuwa ndiyo shughu zetu. Wadau tutajitahidi kuwasilish changamoto zenu sehemu husik ili zitafutiwe ufumbuzi na kilimo hik kiwakomboe kama mazao mengine yanayolimwa hapa Zanzibar," alisema.

Changamoto

UUZAJI

Wakulima wa mwani wanalalamika kwamba ukosefu wa soko la uhakika la zao hilo, unawasababishia kukata tamaa katika kilimo.

Uhuru Uk.10, July 1, 2021

Scanned with CamScanner

a

ma

gozi kupitia

mia Suluhu
imbali ana-
bao wame-
himiza wa-
iriki katika
kisiasa.
ltendaji wa
n, alisema
hini ni wa-
ki wao ni
uongozi na
a itasaidia

Mwenyekiti
Wanawake
y Raymond,
eka kanuni
u ikiwamo
watakaow-
lilisha wag-

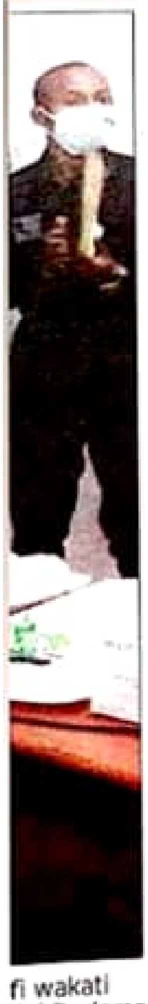

fi wakati
jini Dodoma

Joto kali chanzo cha mazao hafifu samaki

Na Renatha Msungu, DODOMA

MAMLAKA ya Hali ya Hewa Tanzania (TMA) imesema joto likiongezeka hadi kufikia nyuzi joto 70-90, malisho ya samaki yajulikanayo kama matumbao baharini hupotea na kupunguza uzalishaji wa samaki.

Mkurugenzi wa Utafiti wa TMA, Dk. Ladislaus Chang'a, aliyasema hayo juzi katika warsha iliyoandaliwa na Tume ya Taifa ya Sayansi na Teknolojia (COSTECH) kwa watafiti kutoka taasisi za afya, maliasili, kilimo na mifugo.

Dk. Chang'a alisema hali hiyo itasababisha samaki kushindwa kuzaliana kutokana na kukosa chakula.

"Tunatakiwa kuwa makini na taarifa zinazotolewa na TMA ili kujua nini kinaendelea," alisema Dk. Chang'a.

Alisema viashiria vingine vya mabadiliko ya hali ya hewa ni kwamba joto la chini litaongezeka zaidi kuliko la juu, matukio ya hali mbaya ya hewa ikiwamo ya ukame, mafuriko, mvua kubwa na upepo mkali vimeendelea kuongezeka na kuathiri sekta zote kiuchumi.

Kutokana na hali hiyo, alizishauri sekta hizo kujenga tabia ya kutumia taarifa mbalimbali zinazotolewa na TMA ili kujua mabadiliko ya hali ya hewa yanayojitokeza pamoja na athari zake zitakazowawezesha kuchukua tahadhari ili kuepuka madhara yanayoweza kujitokeza.

Alisema endapo kasi ya mabadiliko ya hewa yataendelea kuongezeka, joto nalo likiongezeka hadi kufikia nyuzi joto 1.5 duniani kati ya mwaka 2030 na 2052.

Dk. Chang'a alisema katika ongezeko hilo nchi zinazoendelea zitaathirika zaidi kutokana na kuwa na uwezo mdogo wa kuhimili athari hizo za mabadiliko ya hali ya hewa.

Alifafanua kuwa kati ya mwaka 2015, 2018, 2019 na 2020 hali ya joto ilikuwa nyuzi joto 1.2 ambacho kilikuwa ni kiwango cha juu tofauti na ilivyo kawaida.

Scanned with CamScanner